

ტანებთან შეერთება მათ ფიქრათაც
არა აქვთ.

— ტელეგრაფი გვატუნბინებს,
რომ გერულგოვინელებს ტრებინიის
სიახლოეს დაუმართულებიათ სამა-
ლები, სამასზედ (300) მეტიოსმალი
დარჩენილა ბრძოლის ველზედ.

— ხვანთქარს საკუთარი კამისარი
გაუზარისა ჩერნოვორიაში, რომ
მოსთხოვს აუცილებლათ ნეიტრა-
ლიტეტის დაცა ჩერნოვორის მთა-
ვარს.

— ისგლისიც თანახმა გამხდარა
აკსტრიის პლაზედ მუცელებში რე-
ფორმების მოხდენის შესახებ.

წეს-დება

მისამისი თავად-აზნაურობის
სააღმილ-გამულო განეკისა
ჭუთაის

(გაზრდება)

თავი III

დასაგირავებელ ქონე-
ბის ცეცხლისაგან უზრუნ-
ველყოფა

§ 39. თითოეული ბანკში გირა-
ოდ წარდგენილი შენობა ცეცხლი-
საგან უზრუნველყოფილი უნდა
იქმნეს იმ ფასად, რომ დანიშნულს
სესხსა და ორის წლის სარგებელს
უდრიდეს.

შენიშვნა. ზირაოს მიმცემი გალ-
დებულია, რომ ბანკისაგან სესხის
გირაოდ მიღებული შენობა კარგად
შეინახოს, ვალებით არ დამძიმოს
და თავ-თავის დროზედ ცეცხლისაგან
უზრუნველყოს და უზრუნველ-
ყოფის ფურცელი ბანკის გამგეობას
წარუდგინოს ერთის თეთრ წინ მანკუ,
სანამ პირველს უზრუნველყოფის
ფურცელს ვალა გაუკიდოდეს; წინაა-
ღმილებები შემთხვევაში თვითონ ბანკი
გამოსცელის უზრუნველყოფის ფურ-
ცელს იმის ხარჯზედ, ესაც შენო-
ბა გირაოდ წარმოუდგენია და ამ
დანახარჯს ფულს ბანკის გამგეობა
გადაახდენებს სესხის ამლებს, როცა

მას შეაქვს ბანკში პირველი ნახე-
ვარ — წლიური გარდასახადი სესხის
გასასტუმრებლად.

§ 40. მუ ცეცხლმა დაგრავე-
ბულს ქონებას აენო, ბანკის გამგე-
ობა წარადგენს პოლისს უზრუნველ-
ყოფელს საზოგადოებაში, რომელ-
მანაც ცეცხლისაგან მომხდარი ზრა-
ლი ბანკს უნდა უზღოვს რა არა მე-
ცატრონეს. და ეს უკანასკნელი ბან-
კის გამგეობამ უნდა დააგენერი-
ლორიცებას მებრძნებრ.

§ 41. მუ დაგირავებული შენობა
სრულიად დაიწვა, ან და ცეცხლს
გადარჩენილი შენობის ნაწილი ბან-
კის გალის გარდასადაც საქმაო არ
იქმნა, მაშინ ცეცხლისაგან ნაზარა-
ლებში ასალები ფული ბანკის კასაში
უნდა გარდავიდეს, და ამის შემდეგ,
სესხის მდგომარეობის დახდევით, და-
გირავებული ქონება ან ალკრძლუ-
ლებისაგან განთავისუფლდება, ან და
გირაოდ დარჩება, მხოლოდ უზღვე-
ველს სესხის ნაწილში, რომელიც
დაწესებულის სარგებლით სესხის ვა-
დის განმავალობაში უნდა გარდა-
დილ იქმნება.

§ 42. უზრუნველყოფელის სა-
ზოგადოებისაგან გარდანახადი ფული
დაგირავებულის ქონების პატრონს
უნდა მიეცეს, თუ შენობის დაუშვა-
რი ნაწილი ბანკის დანარჩენი ვალის
გარდასახადაც საქმაო და ამ ვალის
ფასად დაუყოვნებლივ უზრუნველ-
ყოფილ იქმნება.

§ 43. მე შემთხვევაში, როდესაც
უზრუნველყოფელისაზოგადოებათა,
თავის წესდებათაგრძელ, ცეცხლის ნა-
ზარალეების გარდახად ებატივებათ,
ბანკი გირაოდ ქონების დაუმწერას
ნაწილს ვაჭიდის და თუ ცეცხლი
განგებ მეპატრონეს გაუჩენია, მაშინ
ვასასიდაც დაინიშნება ვალისაგან
თავისუფალი სხვა ქონებაც, რაც კი
ვალის ამავალი დანაშაულს გამოაჩ-
ნდება.

§ 44. ბანკში დაგირავებულის
შენობების გადაკეთების ნება ისე არ
მიიცემა, თუ შენობის პატრონი არ
წარადგენს ცეცხლისაგან უზრუნველ-
ყოფის საზოგადოების მოწმობას,

რომ ეს საზოგადოება გადაკეთების
დროს მომხდარს ცეცხლისაგან ნა-
ზარალეების გარდახდის ბანკის ვალის
შემთხვევად. და ბანკის თავის მხრით
უფლება, არა აქვს, რომ გირაოდ ად-
გილ-მატულში შენობის ავება, გარ-
დაკეთება და შეერთება დაუშალოს,
თუ რომ ამით გირაოს ფასი ან შე-
მოსავალი არ დაიკლებს, მაგრამ ვა-
ლის ვადაზედ გადატების დამტებლის-თვის
ბანკი ამ ადგილ-მატულს ახალის შე-
ნობებიანათ გაპყიდის, თუმცა მას ამ
შენობებისათვის დამატებითი სესხი
არც კი მიეცეს.

ნარევი

რედაქციის მოუვიდა ერთი გურულია-
გან შემდეგი ახალი წლის მოლოცვა, რო-
მელსაც რედაქცია სეჭდიას ნარევში, რო-
გორც ახარებულს მოლოცვას:

„რაფან ჩვეული და მოსუცებულიც ვარ,
ზურის ხალის ჩვეულებისამებრ, მინდა ქა-
ოფელებს მოგილოც მალე-და.

„შმიდა ვასლი მოპრინდება ნათლით
შემსილი. მოაქვს ლეთისა და ხელმწიფის
წყალობა მრავალი: ხალხთა სიმრთელე, მიწისა
და ხისა მოსავალი უხვად, პირუტკეთა, ფრინ-
ველთა და ნადირთა სიმრავლე, შეოლები, სწავ-
ლა, ჰესა, გონიერება და მეცნიერებით წარმა-
ტება, ზომდა კეთილი გები. ზენობისა და
მართლ-მატულების დადგინდება და მით გან-
ძრიელება. მრთანეთს შორის გრერინი,
ქიშინავის, მტაცემლობის, სიცრუის, ქრისტიანის,
უზნების, ლატბობის, პირ-მოთნეობის მოს-
პობა და ჩენ შორის სამართლისა და სიუ-
ვარულისა დაუუძნება; ესენ უველა მთაქვა
შმინდა ბასილეს თქვენდა განსაძრიელებელ,
ასალონიძინებლად. ვერევე სულ ქართველ-
თა ტმთა თქვენთანა შესარტებელად და
საშობლოისა გალდებულების სიმართლი
ასასასულებელად.

„აწ თქენ მოგილოც ცავთ, უფალი რედაქ-
ტორ! შმიდა ბასილეს მოაქვს თქვენთვის
და თქენი რედაქციისათვის მოვალ ველ-ახა-
ლი წერნების ბეჭდება, დღით და ღმით სტამ-
ბის შეუსენლობა და მით ხალხთა შორის
კეთილ ნაყოფის გამოცემა, თქვენი ბეჭინე-
ბება, ქება და სტელი. უკუნით უკუნისა-
შე, ამინ.

მრავალ ქამიერ... მრავალ ქამიერ...
მრავალ ქამიერ...“

ახალი წესი ვაჭრობისა

1876 წლის 1 იანერიდამ ჩენენ-
შიაც შემოვიდა ახალი გილდიური წეს-

დებულება ვაჭრობისა და აღებ-მიუ-
მობისა.

ერმაველი

ამ ახალი წესით არაუგრძელებული
სახადი არ გადატება: 1) ვინც
ხორავეულით, ფიცერებითა და შეშით
ვაჭრობის ადგილობრივი, ეს იგი ვინც
სოფელში ჰყიდის ანუ ქალაქში ურ-
მით ჩამოაქვს ანუ წერილ-წვრილიდ
ჰყიდის; აგრეთვე იარმოვებზე. 2) არა-
ფრი არ გახდება ნაების ამშენებ-
ლებს, მაშინების გამკოდებლებს და
სალებაური მასალების დამზადებლებს,
თუ ამით ქართვის ფასი ან შე-
მოსავალი არ დაიკლებს, მაგრამ ვა-
ლის ვადაზედ გადატების დასრულების-თვის
ბანკი ამ ადგილ-მატულს ახალის შე-
ნობებიანათ გაპყიდის ანუ წერილ-წვრილიდ
ჰყიდის; აგრეთვე იარმოვებზე.

უველა დანარჩენ ვაჭრობისა და
აღებ-მიუმობისათვის დანიშნულია
გადასახადი და ვაჭრებშა ცალკე
მოწმობა და ბილითები უნდა აიღონ.
3 ა წრობის მოწმობა და მეორე გილდიის
წერილი ვაჭრობისათვის.

მოწმობა და ბილეთი სახაზინა, პა-
ლატაში ან უეზდის ხაზინებში უნდა
აიღონ, აქვე გადაიხდის ვაჭარი ხედრ
ფულისა.

გადასახადი გილდიის ექვივი-
ლის გვარია:

3 ი ველი გილდიის მოწმობი-
სათვის წელიწადში ახდევინებენ —
265 მან; მეორე გილდიის მოწმო-
ბისათვის იმ ქალაქებში, რომელი
1 განყოფილებაში არიან ჩარიცხულ-
ნი, ახდევინებენ — 65 მან., რომელი
2 განყოფილებაში იმათ — 55 მან., 3—45 მან., 4—35 მან. და 5—
25 მანებს.

7 ერიმალი ვაჭრობის მოწმობი-
სათვის: 1 განყოფილების ქალა-
ქებში — 20 მან. 2—18 მან., 3—15
მან., 4—10 და 5—5 მანეთადის.
როდესაც ქალაქს გარედამ ცხენით
შემოაქვთ ბამბეული და ფარჩეული,
მაშინ 15 მანეთს ახდევინებენ და თუ
ზურგით, მაშინ 5 მანეთს.

არა ნაკლებ საჩინო თხზულებათა;
მაგრამ სრული მათი გადმოთველა
აქ დიდ ადგილს მოიკავებდა.

VI. 8 ერგ რაფი ია. აერორი
ახსენებს აქ 8 წიგნს შესახებ სა-
ქართველოის გეოგრაფიისა, ზოგ-
ნი ქართულზე და ზოგნი ეკონომიკულ
ენებზედ. ამათ რიცხვში არ არის
ვახუშტის შრომა. მა იმას უნდა
მიაწეროთ, რომ, როდესაც უ ბრო-
სე პეტერების თავის გრამატიკის, ეს

ნობიჩენი მეტხავებისათვის თხზულება გამოცემული
არ იყო და ჩენი აკადემიკოსი იმას
ერ არჩევდა იმავე აეტორის ისტო-
რიისთან. — რაც შეეხება ქარტების
შესწავლის შესწავლის უკანასკნელ
ბაგრატიონებზედ.

8) მიოტერმა თავის

